

Talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025 -2028

Kaupunginhallitus 21.10.2024 § 266

Valmistelija

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Kaupunginjohtajan ehdotus talousarvioksi 2025 ja taloussuunnitelmaksi 2025-2028 on valmistunut. Kaupunginhallitus käsittelee sitä 21.10. sekä 4.11.2024 ja kaupunginvaltuusto 11.11.2024.

Liite 1, KH 21.10.2024

Kaupunginhallitus antoi 17.6.2024 toimitelmille vuoden 2025 talousarvion laadintaa varten valmisteluohjeet eli toimialoille annettun ohjeellisen toimintakateluvun. Kokonaisraamin toimintakate ylitetään 0,6 miljoonaa euroa perustelluista syistä. Lautakuntien esitykset poikkesivat raamista vain 0,1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 talousarviossa keskitytään edelleen perustehtävien hyvään hoitoon sekä mittavan investointiohjelman suunnitelmalliseen toteuttamiseen. Suurin muutos on TE-palvelu-uudistuksen toteutuminen 1.1.2025. Uusia pysyviä menoja tulee lähtökohtaisesti välttää, mutta joihinkin harkittuihin kohteisiin on tehty lisäpanostuksia. Suurimpina panostuksina sivistystoimen tietyt resurssimitoitukset ja sijaismäärärahat.

Kuntatalous on kiristynyt vuoden 2024 aikana odotetusti, ja talouden tilannekuva suunnitelmavuosien osalta on pysynyt ennallaan; talous kiristyy entisestään suunnitelmakaudella. Vuonna 2025 talous on vielä tasapainossa, mutta vuonna 2026 talous painuu usealla mittarilla epätasapainoon. Suunnitelmakaudella tullaan tarvitsemaan sopeutustoimia talouden epätasapainon oikaisemiseksi, mutta niiden suuruuteen ja aikatauluun tulee vaikuttamaan valtionosuusuudistus 1.1.2026 alkaen. Sen lopputulemaa kunkin kunnan osalta ei vielä tiedetä. Kun keväällä 2025 valtionosuusuudistuksen sisältö ja vaikutus suunnitelmakaudelle tiedetään, pystytään arvioimaan niiden vaikutus kokonaistalouteen. Tämän jälkeen tehdään tarkempi suunnitelma sopeutustoimenpiteiksi ja niiden aikatauluksi.

Verotulokehityksen ennustetaan olevan suunnitelmakaudella vaihtelevaa, ja kustannukset kasvavat tulopuolen kasvua nopeammin. Lisäksi mittava investointiohjelma lisää poistoja, lainamäärää sekä korkokuluja suunnitelmakauden aikana. Tästä syntyy Naantalissa talouden epätasapaino. Lähtötilanne haastaviin aikoihin on kuitenkin hyvä, ja voimme rauhassa suunnitella tulevia toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Kuluvan vuoden lähtötaso lainamäärän osalta lienee lähellä nollaa.

Jotta velkaantumisen pysyy hallinnassa, tulee tulo- ja investointien eli vuosikatteen olla sillä tasolla että strateginen tavoite, investointien kattaminen 60 %:sti tulo- ja investointien avulla kolmen vuoden aikajaksolla, täyttyy. Suunnitelmakaudella tämä toteutuu, mutta varaa muutoksiin ei juurikaan ole. Nykyinen talouden kokoluokka kestää aiempaa huonommin riskejä ja yllätyksiä.

Investointitason saaminen kestäväälle, noin 10 miljoonan euron tasolle on tavoite, mutta sen saavuttaminen pysyvästi on haastavaa myös suunnitelmakauden jälkeen.

Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan kuuluvat myös liiteosassa olevat ehdotukset henkilöstösuunnitelmaksi, talousarvion täytäntöönpano-ohjeiksi, ja maksupolitiikan sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiksi.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus aloittaa vuoden 2025 talousarvion sekä 2025-2028 taloussuunnitelman käsittelyn.
Kokouskäsittely	<p>Merkittiin, että henkilökunnan edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.</p> <p>Merkittiin, että Vasemmistoliiton edustaja Harri Palomäki oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.</p> <p>Merkittiin, että talousjohtaja Heli Lähteenmäki, sivistysjohtaja Kimmo Kuusimäki, tekninen johtaja Reima Ojala ja henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki olivat läsnä kokouksessa asiantuntijoina asian käsittelyn ajan.</p> <p>Merkittiin, että valtuuston 1. varapuheenjohtaja Jan Lindström poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.</p>
Päätös	Kaupunginhallitus käsitteli alustavasti talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2028.

Kaupunginhallitus 04.11.2024 § 295

Valmistelija

Kaupunginjohtajan alkuperäinen ehdotus talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025–2028 on liitteenä.

Liite 1, KH 4.11.2024

Kaupunginhallituksen 1. talousarviokäsittelyssä havaitut kirjoitus- ja tekniset virheet korjataan valtuustolle laadittavaan talousarviokirjaan, eikä niitä erikseen esitellä.

Kooste kaupunginhallituksen ensimmäisellä käsittelykierroksella esittämistä selvityspyynnöistä ja niihin laadituista vastauksista on oheismateriaalina. Yhteenveto hallituksen ensimmäisen kokouksen huomioista, "rasteista" ja selvityspyynnöistä oheistetaan.

Oheismateriaali:

- Selvityspyynnöt ja niihin laaditut vastaukset
- Luettelo 21.10.2024 kokouksen "selvityspyynnöistä", huomioista ym.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus jatkaa vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman 2025–2028 käsittelyä.

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Naantalin kaupungin talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2028.

Kaupunginhallitus nimeää tulosalueitten vastuuhenkilöksi vuoden 2025 talousarviossa esitetyt viranhaltijat.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että talousjohtaja Heli Lähteenmäki oli läsnä kokouksessa asiantuntijana tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Käsittelyn aikana merkittiin seuraavat esteellisyydet:

Hanna Gustafsson, Markku Tuuna ja Tero Tavio poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä toteuttamisosan kohdan "3.1 Konserni" käsittelyn ajaksi. Esteellisyyden perusteena Tuunan osalta oli hallituksen puheenjohtajuus Naantalin Satama Oy:ssä ja Gustafssonin osalta hallituksen varapuheenjohtajuus Naantalin Matkailu Oy:ssä. Jäsen Tero Tavion osalta esteellisyyden perusteena oli Naantalin Vuokratalot Oy:n hallituksen varapuheenjohtajuus.

Valtuuston varapj Markku Tuuna poistui kokouksesta yhteisöjäävinä käsiteltäessä tulosaluetta Satama. Esteellisyyden perusteena on Naantalin Satama Oy:n hallituksen jäsenyys.

Merkittiin, että Leena Haanpää, Tommy Björkskog, Markku Tuuna, Kimmo Aho ja Tero Tavio poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä kohdan "Avustukset" käsittelyn aikana. Kaupunginhallituksen jäsen Leena Haanpään esteellisyyden perusteina oli puheenjohtajuus Liikuntaseura Naantalin hallituksessa. Jäsen Tommy Björkskogin osalta jääviyden perusteena oli hallituksen jäsenyys Musiikkijuhlasäätiössä. Hallituksen 2. varapuheenjohtaja Kimmo Ahon osalta esteellisyyden perusteena oli hallituksen varapuheenjohtajuus Naantalin Musiikkijuhlasäätiössä. Kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja Markku Tuunan esteellisyyden perusteena oli hallituksen jäsenyys Naantalin senioreiden hallituksessa.

Merkittiin, että jäsen Tero Tavio poistui kokouksesta käsiteltäessä tielautakuntien avustuksia. Esteellisyyden perusteena oli puheenjohtajuus Tyyneläntien tiehoitokunnassa.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tekemät muutosehdotukset:

Kaupunginjohtaja muutti kokouksessa pohjaesitystään seuraavasti:

Käyttötalousosa

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun tulosalueelle lisätään 100 000 euron Saaristomeren määräraha KH-merkinnällä aikaisemmin laaditun suunnitelman mukaisesti kehittämistoimiin. Neuvottelut yhteistyöstä Maskun kunnan kanssa on aloitettava.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti tarkennetun ehdotuksen.

Kaupunginhallituksen muutosesitykset:

Käyttötalousosa

Hallinto

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti poistaa talousarviokirjasta "Hallinnon" tulosalueen perusteluista lauseen "Kaupunginhallitus on kunnan keskeisin toimielin" jälkeen esitetyt kahdeksan seuraavaa tekstikappaletta sekä kymmenen tekstikappaletta.

Hyvinvointilautakunta/avustukset (s.141/247)

Kaupunginhallitus esitti yksimielisesti, että hyvinvointilautakunnan alaisiin järjestöavustuksiin tehdään tasokorotus 20 000 eurosta 25 000 euroon (sisältäen indeksitarkistuksen). Muihin hyvinvointilautakunnan alaisiin avustuksiin tehdään + 7 %:n indeksikorotus. Muutoksen kustannusvaikutus on + 29 500 euroa.

Investoinnit

Kuparivuoren Urheilukentän Pintarakenteiden Saneeraus

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että Kuparivuoren urheilukentän pintarakenteiden saneerauksen suunnittelu aikaistetaan: (Vuosi 2025 65 000€, 2026 0€, 2027 0€ ja 2028 0 €.)

Lähiliikuntapaikat

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että Velkuan lähiliikuntapaikan parantaminen siirretään vuodelle 2026 ja määrärahaa pudotetaan 100 000 eurosta 80 000 euroon.

Pöytäkirjamerkinnot

Keskustelun aikana jäsen Aho esitti kaupunkistrategian 2026 strategisten tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta pöytäkirjamerkintää: ”Jaostolle toivotaan työpaikkaomavaraisuuteen sopivaa mittaria, jota seurataan.”

Yhteenveto

Talousarvioehdotuksen tehtiin seuraavat euromääräiset muutokset:

Käyttötalous

Tulosalue/ muutosperuste	€
Ympäristönsuojelu/ Saaristomeriraha	+100 000
Avustukset (Hyvinvointilautakunta)	+ 29 500
<i>menot yhteensä</i>	+129 000
<i>tulot yhteensä</i>	0
Nettomuutos	+129 000

Investoinnit

	2025	2026	2027	2028
Kuparivuoren urheilukentän pintarakenteiden saneeraus	+ 65 000	-80 000	0	0
Lähiliikuntapaikat (Velkua)		+ 80 000	-100 000	0
Nettomuutos	+ 65 000	0	-100 000	0

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin edellä todetuin muutoksin.

Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 69
593/02.02.00/2024

Kaupunginhalituksen talousarvioehdotus vuodelle 2025 ja ehdotus talous- ja toimintasuunnitelmaksi vuosille 2025 -2028 on liitteenä.

Liite 1, KV 11.11.2024

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki, tekninen johtaja Reima Ojala, sivistysjohtaja Kimmo Kuusimäki ja henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki ovat läsnä kokouksessa asiantuntijoina asian käsittelyn ajan.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Naantalın kaupungin talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025 - 2028.

Talousarviokirja liitetään pöytäkirjaan.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että talousjohtaja Heli Lähteenmäki, tekninen johtaja Reima Ojala, sivistysjohtaja Kimmo Kuusimäki ja henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki olivat läsnä asiantuntijoina kokouksessa.

Valtuuston puheenjohtaja Vilhelm Junnila esitti talousarvion käsittelyjärjestyksestä seuraavaa:

"Ensiksi käydään yleiskeskustelu, joka aloitetaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan puheenvuorolla ja sen jälkeen halukkaiden valtuustoryhmien puheenvuoroilla ryhmien suuruusjärjestyksessä.

Muutosehdotukset talousarvioon 2023 ja myös suunnitelmavuosille on tehtävä yleiskeskustelun aikana. Ehdotukset käsitellään ja mahdolliset äänestykset suoritetaan talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyn asianomaisessa kohdassa. Muutosehdotukset ja toimenpideoitteet on tehtävä kirjallisesti.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus käsitellään seuraavassa järjestyksessä:

toteuttamisosa
rahoitusosa
käyttötalousosa
investointiosa
liitteet
henkilöstösuunnitelma
tuloslaskelma ja rahoituslaskelma
talousarvion täytäntöönpanomääräykset
maksupolitiikka
rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet
ja mittarit"

Edelleen puheenjohtaja totesi äänestysjärjestyksestä seuraavaa:

Hallintosäännön mukaan:

"Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, asetetaan ensin äänestettäväksi määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä."

Investointiosassa ja henkilöstösuunnitelmassa talousarviovuodelle 2025 kohdistuva määrärahaa tai vakanssia koskeva muutosehdotus käsitellään ensiksi ja ko. asiaan mahdollisesti liittyvät muutosehdotukset suunnitelmavuosille käsitellään sen jälkeen erikseen."

Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Yleiskeskustelun aikana kaupunginhallituksen puheenjohtaja Toni Forsblomin, kaupunginjohtaja Laura Leppäsen ja talousjohtaja Heli Lähteenmäen puheenvuorojen jälkeen

valtuustoryhmien puheenvuoron käyttivät valtuutetut Tero Tavio, Sirpa Hagsberg, Juha Manner, Jari-Antti Hörkkö, Leena Haanpää, Tommy Björkskog sekä Harri Palomäki.

Yleiskeskustelun jälkeen puheenvuoroja pitivät kaupunginhallituksen puheenjohtaja Toni Forsblom, valtuutettu Annika Rintamäki ja valtuutettu Mikko Rönnholm.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko talousarvio ja -suunnitelma käsitellä yhtenä kokonaisuutena vai onko yksityiskohtainen käsittely tarpeen.

Yksityiskohtaista keskustelua ei ollut tarpeen käydä.

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Naantalin kaupungin talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025- 2028.

Naantalin kaupungin vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025 - 2028 liitetään pöytäkirjaan ja säilytetään erillisenä asiakirjana.